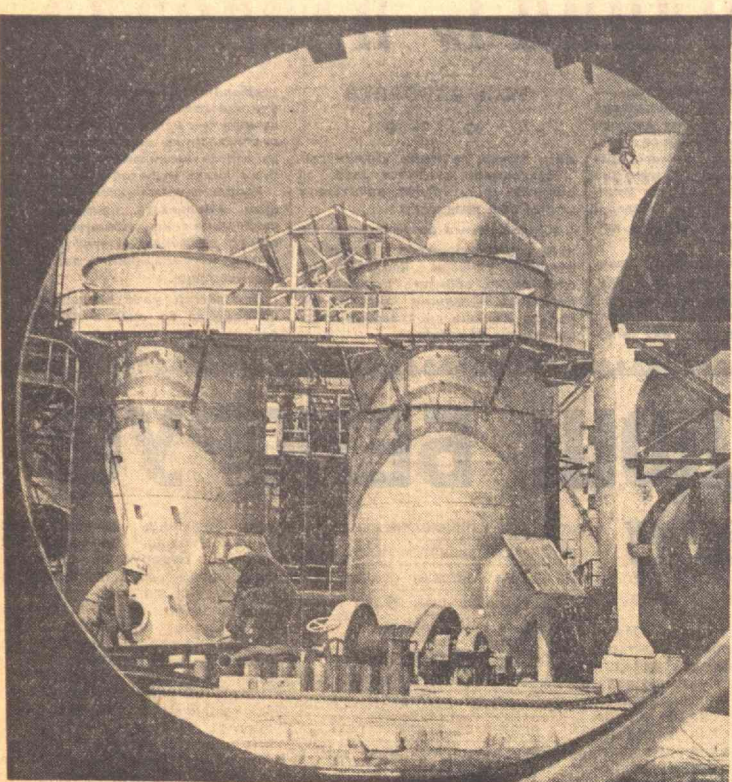

Тошкент области, КПСС XXIII съездининг СССР халқ хўжалигини 1966—1970 йилларда ривожлантириш бўйича беш йиллик план Директиваларига мувофиқ, Ўзбекистонда олтин қазиб чиқариш саноати барпо этилиши керак. Тошкент атофидида олтин конларидан қазиб олинган металл мамлакатда энг арзонга тушади. Олтинтопарлар ярим йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Олтин саноати корхоналарини барпо этишга сарфланган капитал маблағлар тез арада қопланиши равшан бўлиб турибди. Ундаги суратда: (чапдан) янги қорхоналарни бунёд этишда унутилмаган мон-тажчи слесарлардан В. Лавров, М. Сабомаев, Н. Гришаев, И. Сухова ва В. Королев ўртоқлар. Чапдаги суратда эса комбинатнинг сульфат кислотаси цехи қурилишидан бир манзара.

Г. Пун фотолари.
(ФАТАГ фотохроникаси).

СЕРХОСИЯТ ТАКЛИФ

Қарши пахта тозалаш заводиде ўтказилган тажриба вагонларга пахта толасини қўллаб сиғдириш мумкинлигини исботлади. Уч ойдириш, бу ерда республика пахта саноати министри Ф. Хўшкоронада прессна-жоев ва завод директори Ш. Гуломов ўртоқларнинг

серхосият таклифи синаб кўрилмоқда. Улар пресс-лаш камераларига мах-сус мосламалар ўрна-тиш билан пахта тойлари қамқили ва монолитлигини эришдилар. Ҳозир ана саноати министри Ф. Хўшкоронада прессна-жоев ва завод директори Ш. Гуломов ўртоқларнинг

ҳар бирига деярли 10 тонна кўп пахта толаси жойланмоқда. Мутахас-сисларнинг ҳисоблашча, Урта Осиё темир йўлида бу таклифнинг татбиқ этилиши натижасида йил-га қарий 20 минг ва-гонни тежаш ва унга бошқа юк ортиб юн-таш мумкин. Шунингдек,

анчагина миқдорда пахта тойлари ўралдиған газ-ламалар иқтисод қили-нади. Темир йўлда пахта тойларини ташин тарифи ҳаражатлари 6 миллион сўм камади.

А. ЛИФИЦ,
Л. ЛЕГКОВ,
темир йўл инженирлари.

ЎРТА ОСИЁ МАГИСТРАЛИДА

ПАРОВОЗ ЎРНИГА ТЕПЛОВОЗ

Беш йилликнинг биринчи йилида Фарғона водийсининг темир йўлчилари дастлабки катта муваффақиятни қўлга кирит-дилар. Улар Қўқон—Андижон участкасида паровозлар ўрни-га тепловозлардан фойдалана бошладилар. 136 километр узунликдаги бу участкада ҳар жиҳатдан қўлай ҳисобланган янги техника — тепловозлар ҳаракат қила бошлади. Энди-ликда тепловозлар билан ҳар бир темир йўл составида ил-гаригига нисбатан икки баравар ортқ юк ташилмапти. Халқ ҳўжалиги юкларини манзилларга етказиб бериш тезлашди.

БЕХАТАР ЙўЛЛАР

Термиз йўл дистанцияси коллективи темир йўл составлари ўтадиган участкаларнинг аҳоли даражада сақланиши учун ку-рашмоқда. Шунинг учун ҳам улар хизмат қиладиган участ-када поездлар тез ва беҳатар ҳаракат қиладилар. Рельсларнинг хизмат муддати узаймоқда. Йўлчилар ўз участкаларидаги ҳар бир қарч рельсининг ҳақиқат шай бўлишини таъмин-лашяпти. Бу йил бирор жойда ҳам рельс дарз кетганлиги ёки синганлиги қайд қилинмади.

СССР Йўллар министри ва Темир йўл транспорти иш-чилари кесба союзи Марказий Комитетининг кўмаки билан байроғини қўлда сақлаб келаётган Термиз дистанциясининг ишчилари орасида старший йўл мастери С. Худойқов, йўлчилар бригадасининг бошлиғи И. Абдусаматов ўртоқларнинг номи ҳурмат билан тилга олинди. Термизликларнинг йўлларни аҳоли даражада сақлашдаги тажрибалари мағистрал-нинг бошқа коллективларида ҳам кенг ёйилмоқда. Бунинг на-тижасида йўлларни капитал ремонт қилиш учун сарфланади-ған ўн минглаб сўм тежалебди.

РЕЖАЛИ КИШИЛАР

Қўқон вагон депосининг ишчилари, инженер-техник ходим-лари ишлаб чиқаришда тежамлиликка катта эътибор бермоқ-делар. Депонинг Зуев, Мамадиев каби темирчилари ҳар сменада мунтазам равишда металл тежасириллар. Павленча Шчеулов ва Харитонов ўртоқлар смена давомида камиди 5 килограмм электрод иқтисод қилишяпти.

Вагонларни ўтган йили 60 минг сўм планга қўшимча фойда қўрган эдилар. Бунга материал ва маблағларни тежаб-тергаб сарфлаш натижасида эришилди. Бу йил коллектив аъзолари 30 тонна тунака, 7 тонна электрод, 5 тонна баббит ва 20 тонна олиф ҳамда бошқа хил бўёқлар тежаш учун мусобақа ни кучайтирмоқдалар.

МОҲИР МАШИНИСТЛАР

Темир йўлда ёнлигини тежаб-тергаб сарфлаган энг яхши локомотив бригадалари ва депо коллективлари учун конкурс эълон қилинди. Дастлабки натижалар аққундади. Ховос ва Андижон локомотив депо ларининг коллективлари би-ринчи ўринни эгалладилар. Бу деполардаги ҳар бир ма-шинист ёнлиги тежашга эришяпти. Ховослик машинистлардан Н. Беев, Н. Журавлев, андижонлик машинистлардан Д. Пле-ханов ўртоқлар йил бошидан буюн 20 тонадан ёнлиги тежасдилар. Улар тежаланган ёнлиги ҳисобига қўшимча равиш-да халқ ҳўжалиги юклари ва пассажирлар ташимокдалар.

Н. КРАВЧЕНКО,
инженер.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Урганч район чорвадорлари КПСС XXIII съезди қарорларидан руҳланиб, қувончи билан қўлга киритдилар. Давлатга ко-роқул тери сотиш йиллик плани муддатидан олдин бажарилди. Планди 6 минг 600 ўринга 6648 дона сифатли қоракўл тери таъйинланди. Район чорвадорлари тукум топшириш ярим йиллик планини ҳам бажарилди. Дав-латга 532 минг дона тукум ет-казиб берилди.

Машҳал Янгирқой району чор-вадорлари ҳам қоракўл тери таъйинлаш йиллик планини, тукум таъйинлаш ярим йиллик планини бажарганликлари тўғрисида ра-порт бердилар. Ҳар икки районда чорвачиликнинг озуна базасини мустаҳкамлашда ҳал қилувчи роль ўйнавчи бахори беда экиш плани барвақт бажарилди.

Ф. ЗОХИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» муҳбири.

«Ассалому алайкум» — «Ваалайкум ассалом» — халқимиз орасида шу сўз-лардан кўра кўпроқ айтила-диган ҳамда ана шу сўзлар-дан кўра серхосият ва му-табарроқ иборалар бўлма-са керак. Қўндалик ҳаётимизда тақдорларни турадиган шун-дай бир эпитетнинг қўзғана-мизга келтирилди. Эрталаб ишхонамиз сари борар экан-сиз, қаршингиздан чиққан қизча «Ассалому алайкум», — дейди. Сиз ҳам унга ал-батта меҳр билан қараб: «Ва-алайкум ассалом, баракатла қизим!» — деб жавоб бера-сиз. Шу пайтда ҳар икки қалбда қизчаининг мурак-каб мусаффо дилида ҳам, сиз-нинг «қўпни кўрган» етук кўнглингизда ҳам, бир зум-гун бўлса-да, ҳис-туғиҳлар тугун урганлини ҳис этасиз. Ёки соҳолари қордек оппоқ нуруний қарияга: «Ассалому алайкум, ота», деганимизда, унинг «Ваалайкум ассалом, ўлим!» деб, юзигизга меҳ-рибонлик билан боқибдики. Ана шунда бу қадимий халқ традицияси фазилатини анъанамиз — «Ассалому алайкум» билан «Ваалайкум ассалом»нинг киши қалбига татсиб этакдиган сеприли кучини янада чуқурроқ ҳис эта-миз, бу сўзлар ҳурмат-эҳтиромнинг ҳам, ибратли хулқ-одобнинг ҳам, маданий

АССАЛОМУ АЛАЙКУМ

АХЛОҚ ВА ОДОБ МАВЗУИДА

таб директори билан кўчада борар эдик. Биринчи синф ўқувчиси — думбўқича бир бола бизга орқа томондан етиб келиб, директорга на-рваб: «Салом» — деди. Ле-кин директор унинг саломини эшитмади. Унинг саломини мен алик олган бўлсам ҳам, бола учун бу етарли бўлмади, шекилли, иккинчи марта баландроқ товуш би-лан яна: «Салом» — деди. Бу дафъа директор унинг саломини бош қимирлатиб «алик» олган бўлди. Шунда бола юзургача унинг қар-чисида қичқиди, ошқора жаҳл билан бошидан дўп-пини олиб, баланд овоз би-дан: «Салом, директор!» — деб, директори «Салом, салом!» деб жавоб қайта-ришга мажбур этди. Бу — одилана талаб эди. Уша вақт, назаримда, шогирд ўз устозига таълим бергандай бўлди. Бейхитёр, атоқли дав-лат арбоби М. И. Калининнинг: «Ўқитувчи аини вақт-

да ўқувчи ҳамдир» — деган доно иборалари эсимга келди. Бу ўринда ана шунинг қай-дат ўттиш керакини, барча халқ-халқаракатлар ва одам-ларнинг ўз меъёри, ўзига ҳо-сал-фаттори бўлганидек, са-лом-саломнинг ҳам меъёри бор. Саломлашнинг вақтида баъзан айрим ноғирин, но-жўя халқ-халқаракатлар ҳам содир бўлиб туради. Шунинг учун бу ҳуқуқда қўндаги энг зарур хулқ қондалари ҳақида тўхтаб ўтишни лозим топдик.

Маълумки, ёши кичикроқ кишилар катта ёшлардан би-ринчи бўлиб салом бериш-ларни лозим. Аммо, бош-қаларнинг ҳузурига келувчи, ичкарига кирувчи кишилар, ўз ёшлари ва мавқеаларидан қатъий назар, салом бериб келишлари лозим. Саломлашнинг вақтида ҳар доим ҳам қўл бериб сўра-лиш тўғри эмас. Ёши улғу-киши ёши хотин-қизларнинг шунингдек раҳбар ва бош-

қўл чўзиб, уни қўришишга мажбур қилиш ёки столнинг ёнига бориб тикна туриш, оқватланувчи кишини гап-га солиш каби халқ-халқаракатлар эса хулқ-одоб қондаларида таъминлаб қўйилган. Шунингдек, ўрни келган-да, салом-алик пайтда шай-ла, фўрака каби бош қи-йиларини олиш, ёки боддан бир олдга яна кибиш ҳам я-шини одаб ҳисобланади.

Салом берилганда, сўра-шиядада оҳиста сўзлашга одалгани керак. Коммунизм қурувчисининг ахлоқ кодексиди, жумладан, «Киши кишига дўст, биродар, ўртоқ» дейилган гоғт муҳим ва оқилона сўзларни ўқиймиз. Шундай экан, яна бир бор таъкидлаб ўтиш ке-ракики, халқимизнинг ағт қадимий, энг серхосият одалти, аънаниси «Ассалому алай-кум» — «Ваалайкум ас-салом»ни қанда қилмаслик, маълум даражада кишининг хулқ-одоби, ўзгаларга нис-батан иззат-иқромни, сар-минияти ва маданий савия-сини кўзгудек қўратиб ту-ришини унутмаслик керак.

И. БОБОХЎЖАЕВ,
Ўқитувчи.
Термиз шаҳри.

ҚИШЛОҚЛАР ИСТИҚБОЛИ

(ГАЗЕТХОНЛАР ХАТЛАРИДАН)

— Қишлоғимиз обод бўлмоқда! — Поёнамиз ҳўсига ҳўс қў-шилаётми!

— Кўрмак биколар қад кўтар-моқда. Редакциямизда республиканинг турли чеккаларидан келатган ақ-сарият хат-хабарларда ана шун-дай қабл сўзларини ўқийсан. Дар-ҳақиқат, бугунги кунда қишлоқ-ларда олиб бориладиган катта ку-риш ва ободончилик ишлари, унинг артаги порлоқ истиқболи қишлоқ муҳбирлари, газетхонлар дилига заво-шавқ бағишлабтир.

— Уй-жой қурилиш ҳақими 1,3 баравар кенгайтирилсин ва унинг сифати оширилсин. Давлат капи-тал маблағлари ва уй-жой қуриш кооперациясининг маблағлари жи-собидан шаҳарларда, ички посёл-каларида ва совхозларда умумий саҳни ўтган беш йилдаги қара-ганда 100 миллион квадрат метр кўп уйлар қурилсин.

Бу истиқбол режалари СССР халқ ҳўжалигини ривожлантириш-нинг 1966—1970 йилларга мул-жалланган беш йиллик плани юза-сидан Директиваларида рақам қилинган.

— Қашқадарь области, Янқабой районидида 6-бодорчилик совхоз-ининг посёлмаси шаҳар тусини олмоқда, — деб ёзди Ш. Маҳму-дов, — янги жамоат ва уй-жой бинолари қад кўтармоқда. Янқиди 28 ҳўжалик янги уйларга қўчи-кирди.

— Сўнгги йилларда қолхоз қишлоғи таниб бўлмас даранада ўзгариб кетди. — деб ёзди Н. Оллоберганов Хоразм области Шо-вот район «Москва» қолхозидан. Сўнгги уч-тўрт йил мобайнида бу ерда 500 га яқин хоҳондан янги уйларга қўчиб кирди. Ташхотиш ГРЭСининг нури кечалари қолхоз территориясини қарогон қилмоқ-да.

Фарғона области Охунбобоев районидан хабар йўллаган С. Исо-қов Тошқоқ посёлмаси ўзгаллиги бораётганини ҳикоя қилди. Янқиди ишта туганган киши қаватли маийий хизмат қилинади, деб ёзди у, посёлна ҳўсига ҳўс қўшиди. Н. Йўлдошев Тошқоқ обла-сти Янқийўл районидида «Юта-брь 40 йиллик» қолхоз совхоз терри-торияси обод бўлаётганини, О. Омо-нов Бухоро области Вобентер рай-онидида қолхозларга йўллар я-хши ремонт қилинаётганини ҳа-қида ёзиб йўллаган.

Ободончилик ва қурилиш иш-лари депутатлар катта ҳисса қўш-моқдалар. Фарғна области Ки-ров районидида Янқитут посёлна-сидан хабар ёзган А. Тошпўлатов шу ҳақида ҳикоя қилган. Депутат-лар назарини ўз вақтида ба-жармоқдалар. 6 жойда медицина пункти, бир неча новобойна, ҳаммом қабл маийий хизмат би-нолари қад кўтарган. Шунингдек, Иштихон районидан Р. Худойбер-диев, Гимждувон районидан Қ. Бо-бокулов, Балиқчи районидан Қ. Тўраев ва бошқа қатор ўртоқлар-нинг хат-хабарларидан ҳам жой-ларда олиб бориладиган қурилиш ва ободончилик ишлари баён қи-линган.

Район ва қишлоқ Советлари, уларнинг кўп сонли депутатлари ободончилик ва қурилиш сурати-ни оширишда, аҳолига маданий-маийий хизматини ахшиллашда та-шаббус ва жоғобозлик қўратмоқ-далар. Сессия ва ижроком маж-лисларида қурилиш ва ободончи-ликнинг аҳволи муттасил муҳо-кама қилинмоқда. Камчиликлари тўғрисида учун амалий тадбирлар боғаланаётми.

— Депутат Б. Ҳамроевнинг Шўр-чи район меҳнатшанлари аълоиб шифоқоримиз ва севимли депута-тимиз, деб аташди. Сурхондарё-лик М. Вобомуродов ўз хабарини ана шундай боғлаган. Депутат қишлоқ ва район Советлари сес-сиясига ободончилик ҳақида меди-цина хизматини ахшиллаш масала-ларини тез-тез қўймоқда. Унинг ташаббуси ва район Советининг қўллаб-қувватлаши билан «Юта-брь 30 йиллик» қолхозда арте-зиан қудуғи қазилди, қолхознинг йўлтегиримон участкасида янги медицина пункти очилди. «Ленин-град» қолхозидида касалхона кенгайтирилди. Янқибод қишло-ғини обод қилиш қишлоқ Совети ва унинг депутатларининг ҳақиқат аътиборида, — деб ёзди Хоразм области, Гулрақ районидан Ш. Жуманов, ўтган йили бир неча уй-жой ва жамоат бинолари қу-рилган эди. Бу йил «Ленинград» ва «Москва» қолхозларида прав-ление биноси, ўрта мактаб, бир неча дала шифоқорлари қуриш учун таъйинлар қўрилмоқда.

Шунингдек, газетхонлардан О. Ҳамроев Гимждувон район Район-обод қишлоқ Совети, Т. Усмонов Бекобод районидида 2-совхоз маъмурияти, Қ. Азиев Урганч район Совети олиб бораётган қу-рилиш ва ободончилик ишлари-дан гоғт хурсанд бўлаётганли-ларини ўз хат-хабарларидан баён қилганлар.

АВГУСТ ОЙИ ҲИСОБИГА

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» муҳбири). КПСС XXIII съезди на-зорларини амалга ошириш учун қурашгаётган Гимждувон райониди-ги қатор ҳўналишларнинг чорва-дорлари гуғт таъйинлаш етти ой-лик планини бажариб қўйдилар. «Ленинизм» қолхозининг аъзолари давлатга 27 тонадан ортқ сўйин гуғти сотиб, етти ойлик плани раёнда биринчилар қатори ба-жардилар. Ҳўжалик чорвадорлари шу кунларда август ойи ҳисоби-га гуғт топширмоқдалар. Райондаги «Гулистон», Энгельс номи, «Па-сабод», «Зарафшон» қолхозлари-

нинг чорвадорлари ҳам йиллик санқимини оий ҳисобиға гуғт топшираётдилар. Бухоро районидида «Маданият» янги турмуш, Ромитан райони-даги Свердлов номи, «Октябрь», «Ўзбекистон» қолхозларининг чор-вадорлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Қашқирда-даги гуғти сотиб, етти ойлик плани раёнда биринчилар қатори ба-жардилар. Ҳўжалик чорвадорлари шу кунларда август ойи ҳисоби-га гуғт топширмоқдалар. Райондаги «Гулистон», Энгельс номи, «Па-сабод», «Зарафшон» қолхозлари-

Т. НАЗИРОВ.

Ингирма кишидан иборат бу их-
чамлига коллектив шу кишлоқ-
да жойлашди. Экспедиция раҳ-
бари кишлоқни айланиб юриб,
натта полиздорга кўзи тушди.
Полиздор этагидан газ топилиш
эхтимоли бор эди.

— Уштама бошигизга айтса-
нгиз, бизни ҳам пулимизга қо-

